

FELSŐKRISZTINA

2002. HÚSVÉT

Felső-Krisztinavárosi Keresztelő Szent János Plébánia, 1124 Budapest, Apor Vilmos tér 9, telefon: 356-0089

Szentmisék rendje:

Hétköznapokon reggel 1/28 és este 6 órakor

Vasárnap reggel 1/28, 9, 1/211, este 6 és 7 órakor

Hivatali órák:

Hétfőn, kedden, szerdán és pénteken

délelőtt 9-12, délután 1/25-1/26 óráig

Az új Feltámadt Krisztus szobor

Vigyázó László szentendrei művész alkotása

„Egyengessétek az Úr útját” (Keresztelő Szent János)

Felsőkrisztina Katolikus Kör

2002. évi tavaszi előadásai templomunkban

Április 16., kedd 18.30

P. Nemeshegyi Péter jezsuita

Az Európai Unió keresztény szemmel

Május 14., kedd 18.30

Márfi Gyula érsek

A veszprémi érsekség bemutatkozik

Krónika

„A mi Urunk meghajtotta fejét, hogy téged üdvözítsen, koronát hord, hogy ékesítsen, kitárta karját, hogy átöleljen, átszegeztette lábát, hogy veled maradjon. Te pedig, nyomorult ember, aki szolgája lettél e bőkezűségnek és e nagy alázatnak, akinek át kellene ölelned a keresztet, ehelyett menekülsz tőle; s gonosz és tisztátalan teremtményeket ölelsz magadhoz”

(Sienai Szent Katalin breviáriuma)

*

Noha az idei nagyböjt idején a bennünket körülvevő világ a szokásosnál is harsogóbb, harsányabb, acsarkodóbb és ellenségesebb volt, igyekeztünk egyénileg és közösségeinkben felkészülni a húsvétra. A közös előkészület egyik formája a keresztútjárás. Ebben az évben - a liturgikus bizottság kezdeményezésére - hétről-hétre **plébániánk közösségei** (a Házások Köre, az Imacsoportok, Ministránsok, Cserkészek a Szkóla és a Hittanosok) **vezették a keresztutakat** a maguk választotta imákkal, énekekkel. Öröndetes, hogy egyre több testvérünk mer kiállni olvasni, énekelni, s ha az olvasás, a hangosítás nem is mindig tökéletes, ez az ima erején mit sem változtat.

A **nagyböjti** szombat estéken a Szkóla vezetésével **vesperást** énekeltünk, imádkoztunk. **Gitárosaink**, mint már évek óta, az idén is **nagyböjti áhítatot tartottak** március 23-án este. Köszönjük nekik és *Sinkovits Vitai András* művész úrnak a szép, meghitt estét s a gondolatokat, melyek segítettek bennünket a húsvéti előkészületben. *(folytatás a 2. oldalon)*

Egyházközségi fórum lesz templomunkban

2002. május 11-én 10 órától.

Mindenkit várunk!

Mindenkire szükség van!

Mindenkire feladat vár!

Az újság ingyenes, előállítási költsége példányonként 50Ft. Kérjük a kedves híveket, amennyiben tehetik, támogassák a lap további megjelenését. Köszönjük.

(folytatás az 1. oldalról)

Március 17-én a 9 órai szentmisén **avatta ministránsokká Márton atya a Szent Margit Kollégium növendékeit**, akik közel egy éven át szorgalmasan (s olykor elég zajosan) készültek az oltár körüli szolgálatra, s felkészültségükről dékánjaik, majd Márton atya előtt is beszámoltak. Tudásukat virágvasárnap már be is mutatták. Íme plébániánk legújabb, immár teljes jogú ministráns kollégi-umának névsora:

Bartal Zsófia, Beregi Sándor, Bóné Krisztina, Hernády Gergely, Katona László, Köllöd Csaba, Liszka György, Noszeda Márton, Őri Elza, Pallos Annamária, Pataki Dávid, Radvány Tamás, Radvány Zoltán, Radványi Sára, Szabó Péter és Meszéna Katalin, aki a Szent Gellért Kollégium tagja lesz. Szeretettel köszöntjük őket és **felkészítő dékánjaikat, Béres Orsolyát és Dézsi Krisztinát**, akiknek köszönjük eddigi munkájukat és kérjük, hogy a továbbiakban is szeretettel, türelemmel és jó példával vezessék a rájuk bízottakat.

Virágvasárnap szerényebb, de bensőséges keretek között még két jelöltet avatott fel Márton atya. *Bajzik Edina és Tarjányi Endre* az egyetemisták hittanára járnak, s most úgy érezték, hogy az oltár körüli szolgálatban is szeretnének közreműködni. Őket is szeretettel fogadjuk és köszöntjük.

*

Örömmel tapasztaltuk, hogy húsvét előtt nem sokkal **takarót kaptak a padok a templomban**. Hála az *Oltáregyletnek* és vezetőjének *Csiszér Istvánnénak*, sikerült olyan megoldást találni - a kárpitozást, amely legjobb az addig elképzelt változatok közül, hosszú távra megoldás, és az ára is elfogadható volt.

*

Virágvasárnapon az idén is tiszta, felfrissült templomban fogadta az Úr a híveket. Az előtte lévő szombaton azonban hiába várta a templomtakarítókat. Elgondolkodta-

tó, hogy már évről-évre, csak ugyanaz az 5-6 felnőtt és néhány gyerek érzi kötelességének, hogy ne csak „használja” a templomot és a templomkertet, de gondozza, szépítgesse is azt. Így fordulhat elő, hogy, ha ezek közül valaki akadályoztatva van, könnyen magára marad a sekrestyés. Most olyan kevesen voltak, hogy ezért is, no meg odaadón végzett munkájukért megérdemlik, hogy név szerint is köszönetet mondjunk nekik.

A templomkertet négy cserkész, *Papp Attila, Seltsam János, Tibély Gergely és Slíz György* takarította egy felnőtt, *Ruthner László* vezetésével. A templomban két gyerek *Bechtold Róza* és *Bechtold Jakab* segített *Albertné dr. Aixinger Mária*nak, *Kalászi Mária*nak és *Mészáros néni*nek, kinek keze munkáját dicsérik a csillogó gyertyatartók, csöngők.

A legkisebbek is adtak dévai társaik javára

Igaz, két-három ministráns - *Milenáris-parki kirándulásuk* előtt - egy pedig utána még besegített, de így is az esti áhítatra készülő gitárosok próbáját délután 5 órakor még a sekrestyéből átsűrődő vödör-csörömpölés zaja kísérte. Bizonyára mindenkinek halaszthatatlan dolga volt, de ne feledjük, a szülő személyes példájával nevel leginkább, s gyermekeink is úgy rangsorolnak majd, ahogy szüleiktől látták. Úgy érzem, a jó szívvel, szolgálatként végzett takarítás is egyfajta hitvallás, és éppúgy szolgálja lelki előkészüle-

tünket, mint más hitbuzgalmi cselekedet.

*

Sok érdeklődőt vonzott **dr. Maróth Miklós előadása**, amelyet a felnőtt hittan keretében **az iszlám-ról** tartott március 19-én. A Pázmány Péter Katolikus Egyetem tanára érdekes, lendületes előadásában próbálta bemutatni az iszlám vallást, elfogadtatni, s hogy a hívő iszlám ember nem lehet azonos a vérengző terroristával. Sok mindent megtudtunk a "harmadik kinyilatkoztatott" vallásról, amelynek, mint az zsidónak is, alapja elsősorban a törvények tisztelete és megtartása. A színvonalas előadás befejező részében azonban voltak olyan gondolatok, mondatok, amelyek -én úgy éreztem-, mintha összemoszták volna a három vallást, egyenlőségelet téve közéjük.

*

Mindszenty József bíboros hercegprímás 55 évvel ezelőtt hirdette meg a *Boldogasszony* évét és 100.000 férfi zarándoklatát vezette Máriaremetére. Öt évvel ezelőtt több mint 30.000 hívő vett részt az 50 éves jubileumi zarándoklaton.

Az idei jubileumi gyalogos zarándoklat **2002. szeptember 14-én (szombati napon)** lesz Máriaremetére, amelynek szervezője a *város-majori egyházközség*. Bár az időpont kissé távolinak tűnik még, de mindenkit buzdítunk, úgy szervezze életét, hogy ezen a napon ő és család-

ja részt tudjon venni a zárandoklaton. Szeretnénk, ha egyházközségünk tagjai együtt zárandokolnának a kegyhelyre. **Nagy szükségünk van most is a Boldogasszony támogatására.**

*

A Főegyházmegye ebben az évben is megrendezi **nyári családi táborát**, ahová szeretettel várja az egyházmegye házaspárjait, családjaikat. A helyszín *Pélimődszentkereszt*, időpontja 2002. június 27-30. A tábor témái: *A szentírás a családban, gyermekink hitre nevelése, kereszténység-család-politika*. A tábor részvételi díja felnőtteknek 4000Ft, 10 év alatti gyermekeknek 2000Ft, ami irányár (a szociális helyzetet figyelembe veszik). Bővebb információt **Hernády Szemere Ritától** és a sekrestyében kaphatunk.

*

Május 11-én tarjuk a következő **Egyházközségi Fórumot**. Fő témája az *egyházközségi zsinat*, amelynek jövő évi megtartásáról döntött a képviselőtestület, s amelynek előkészítése ennek az évnek a feladata. A lelki előkészület mellett olyan előadót kérünk fel, akinek már van tapasztalata az egyházközségi zsinat megszervezésében. Természetesen a fórumán más témákat is érintünk, mint a plébániaépület részbeni felújítása, pályázatok, stb. Kérjük mindenkit, hogy a közösséget érintő kérdéseiket, kéréseiket juttassák el a plébániára, hogy azokra válaszolni tudjunk. Mindenkit szeretettel várunk.

*

A nagyhét és azon belül a Szent Három Nap megünneplése ezúttal is **triduummal** kezdődött, amelyet *Turcsik György* plébános úr vezetett, s amelynek vezérgondolata az volt, hogy *a Kereszt, az élet jele és életünk középpontja*.

Nagysüdtörtöki homiliájában **Márton atya** II. János Pál pápa körleveléből emelt ki néhány fontos gondolatot. Az Eucharisztia ünne-

pén, mely a papság ünnepe is, beszélt a papok szerepéről, esetleges emberi gyengeségeiről, s hogy kerüljük az általánosítást. De szólt rólunk is, hogy mennyire vagyunk alázatosak, szolgálatkészek, s hogy sokszínű világi tudásunk mellett értjük-e „Jézus nyelvét” is.

A **nagypénteki** szertartás méltó volt az ünnephez. Akárcsak virágvasárnap, most is szép volt a passió, amelyet a Szkóla és fiatal szölistái, - evangélista: *Szádeczky Kardos Géza*; Jézus: *Nagy Máté*; szolgáló: *Vörös Boglárka*; Péter: *Rétháti András* és Pilátus: *Müller Ferenc* - átéléssel és imponáló magabiztossággal énekelt. A homiliát **Philip Croassi** atya mondta, aki négy éve él Magyarországon, és **Msgr. Anthony Stark** atyával együtt évek óta velünk ünnepli a nagyhetet és a húsvétot. Magyarul mondott beszédében többek között arról szólt, hogy ne csak a célt nézzük, hanem a hozzá vezető utat is, hogy a feltámadáshoz a keresztek elfogadásán át vezet az út.

Nagyszombat - cáfolva a kései kezdés miatti aggodalmakat - zsúfolásig megtelt a templom és a templomkert hívekkel. A húsvéti örömeinket *Babics Balázs* énekelte nagyon szépen - ahogy „annak idején” is mindig, és mi örömmel hallgattuk. A szertartás ünnepélyességét emelte, hogy az Szkóla „egykori” vezérszölistái - *Babics Balázs, dr. Hauser Balázs* és *Müller Ferenc* - ismét együtt énekeltek. A homiliában *Márton atya* arról beszélt, hogy hiszünk-e, ha igen, mennyire a feltámadásban, és -kapcsolódva az előző nap gondolatához - megteszünk-e mindent azért, hogy egykor mi is részesedhessünk a feltámadásban.

A szentmisét követő körmeneten sokan vettek részt, **tudtván a környező világgal, hogy Jézus feltámadt**.

Aki a nagyhetet komolyan, bűnbánó lélekkel imádkozta végig, annak szép ez az idei Húsvét. A lelki elmélyülést segítette a liturgia,

amelynek egyik résztvevője a ministráns. **Jó volt látni a ministránsok felkészült, összeszedett asszisztenciáját** az egész hét folyamán. Köszönet érte nekik és a felkészítő ceremónároknak (virágvasárnap: *Dézi Krisztina* és *Béres Orsolya*; nagysüdtörtök: *Takács Gábor*; nagypéntek: *Ritvay Dorka*; nagyszombat: *Ritvay Zoltán, Rajncsák Dávid* és *Dézi Krisztina*).

És természetesen megint a **Szkóla**, amely nemcsak a nagyheti, de egész nagyböjti felkészülésünket szolgálta. A böjti szombatok vesperáit *Radics Laura* szervezte, *Vörös Boglárka* időnként karvezetői feladatokat is vállalt, és *Müller Ferenc* mindig ott volt, ahol segíteni, énekelni kellett. Szemünk előtt jön létre az *Új Szkóla*, amely a legkisebbektől a felnőttekig vár és befogad mindenkit. És itt külön meg kell említenünk a karvezető **Tőkés Tünde** nevét, aki kifogyhatatlan lelkesedéssel, szeretettel építgeti a kart, ami nem egyszerű énekkar, hanem *lelki közösség is*. Bár elkoptatott a szó, de nem mondhatok mást, **köszönjük Tünde!**

S ha már az ünnep szépségéről beszélünk, szólnunk kell azokról is akik a háttérben csendben és fegyelmezetten dolgozva biztosítják az ünneplés feltételeit. A **cserkészekről van szó**, vezetőjükről *Vajna Lászlóról* és a körmenetek felelőséről *Horváth Ádámról*. Köszönjük nekik, hogy mindig minden és mindenki ott van ahol lennie kell, s tudja, mit kell csinálnia.

Végül köszönjük sekrestyésünknek **Rajkai Jánosnak**. Ugye nem kell mondanom, hogy mit?!

*

„A feltámadott Krtisztus legyen örömtök és békétek!

Föltámadott Urunk öröme adjon nektek erőt a munkában! Ez legyen az Atyához vezető út, a világító fény, az Élet kenyere.”

(Teréz anya breviáriuma)

Béres György

CSALÁD ROVAT

Előző számunkban írtunk arról, hogy a Családi oldalon szívesen bemutatnánk egy-egy, az Egyházban élő és tevékenykedő családmozgalmat. Két évvel ezelőtt férjem, Tamás megismerkedett az **Új Életet a Családoknak Alapítvány** magyarországi képviselőivel.

Ezután lelkesen készülődött Gergő fiúnkkal egy általuk szervezett apa-fia hétvégére. Lelkesedésük hazatérükkor még nagyobb volt. A legizgalmasabb élményt mindkettejük számára a tihanyi Belső-tó körüli akadályverseny jelentette, ahol apa és fia egy csapatban küzdöttek. De a közös beszélgetések és az együttöltött idő még sokáig kihatott nemcsak kettejük kapcsolatára, hanem az egész családra. Ezért egy félév múlva Eszter lányunkkal mi is nekivágtunk egy anya-lánya hétvégének. Sajnos ezúttal az akadályverseny elmaradt, de helyette jeleskedhettünk virágkötészetben és gyümölcssalátakészítésben. A délelőtti előadásokon hasznos tanácsokat kaptunk problémáink megoldására. A délutáni és

Titkokra is fény derült

esti sétákon pedig olyan titkokra is fény derült, amelyeket a mindennapi rohanásban nem tudtunk egymásnak elmondani.

Tamással együtt úgy gondoljuk, ezeken a hétvégeken lehetőségünk nyílt átgondolni gyermekeinkhez fűződő viszonyunkat. Egy ilyen hétvége azonban csak a kezdet vagy csak egyszeri felüdülés. Itt ötleteket, „stratégiákat” kaptunk arra, hogyan forduljunk gyermekeink felé, hogyan szakítsunk rájuk időt, vagyis hogyan mutassuk meg nekik irántuk érzett szeretetünket. Az itt hallottakat és tanultakat a hétköznapokban alkalmazva igazi, szoros szeretet-kapcsolatot alakíthatunk ki velük.

Hernádyné Szemere Rita

Imádság a rád bízott lelkekért

Istenem, alázattal térdelek előtted, és köszönöm, hogy lelkeket bízál rám.

Adj kegyelmet, hogy türelmesen vezessem őket, s mindannyiukat a szorgalom, a becsületesség és a keresztény békeszeretet szellemében neveljem!

Segíts, hogy példaképpül szolgáljak, a haragot elkerüljem, és semmi olyat ne kívánjak tőlük, amit magam nem vagyok kész teljesíteni!

Segíts, hogy egyiküket se részesítsem előnyben és senkit se mellőzzek!

Engedd, hogy hű oltalmazója legyek annak, aki védelmet, vigasztalást és támaszt kíván tőlem!

Szentlélek, világosíts meg engem, hogy a szelídség és szigorúság kellő mértékét tudjam alkalmazni, hogy ne engedjem magam a haragtól elragadtatni, és mindig igazságos maradjak. Érezzem meg a rám bízottak lelki és testi szükségleteit, és azokat erőmhöz mérten enyhítem!

Ne engedd, hogy türelmetlenségemmel egyetlen lelket is elidegenítsek Tőled!

Engedd, hogy hű maradhassak, áldásos legyen munkám, s azt a te áldásod kísérsje, amint és is naponta könyörgök áldásodért;

Az Atya és a Fiú és a Szentlélek nevében! Ámen.

Új Életet a Családoknak Alapítvány bemutatkozása

„Napjainkban sokat beszélnek a házasság és a család válságáról, sőt magunk is tanúi vagyunk sok család széthullásának. Valójában nem csak a családi, hanem az emberi kapcsolatok, egyáltalán az emberi értékek váltak viszonylagossá.

Az **Új Életet a Családoknak** keresztény családszolgálat közel huszonöt éve tevékenykedik Németországban, Ausztriában és öt éve Magyarországon is. A mozgalom munkatársaiként valljuk a házastársi és családi kapcsolatok pótolhatatlan értékeit, hiszünk, hogy Isten jelen van kapcsolatainkban, és készek vagyunk az Ő tervét megismerni életünkben. Tudjuk, hogy egyetlen emberi kapcsolat sem lehet tökéletes, ezért törekvéseink arra irányulnak, hogy

komolyan vegyük a gyógyult kapcsolatokban rejlő lehetőségeket,

megtanuljuk a kríziseket lelki ajándékként felhasználni,

a boldogságot az önátadás jutalmaként megtalálni.

Nem vagyunk pszichológusok vagy családterápiás szakemberek. Elkötelezett keresztények vagyunk, akik a Biblia tanítására, saját életünk tapasztala-

taira és a mozgalomban felhalmozódott ismeretanyagokra támaszkodva szeretnénk bátorítást, világos felismeréseket és gyakorlati tanácsokat adni a résztvevőknek.”

Anya-lánya szeminárium, Tihany, **ápr.19-21.:** Anya és lánya közti kapcsolat rendkívül fontos a nővé válás szempontjából. Hogyan tudom erre felkészíteni a lányomat? Hogyan maradhatunk jó barátnők? Minként hat az anya példája? Közös beszélgetés, kreatív tevékenység, játék, Istenre figyelés. **Jelentkezési határidő: ápr.7.** (Lányok korhatára: 8-15 éves)

Apa-fia szeminárium, Szombathely, **máj.10-12.:** Gondolt-e már arra, hogy egy egész hétvégét töltsön a fiával? Ez a program lehetőséget ad az együttlétre, beszélgetésre, imádságra anélkül, hogy állandóan az órát kellene nézni. Apa és fia közti kapcsolat. Közös beszélgetés, kaland, játék, Istenre figyelés.

Jelentkezési határidő: ápr. 28. (Fiúk korhatára: 8-15 éves)

Az Alapítvány címe: dr. Kemény János és Szilvia, 2870 Kisbér, Szabadság park 2. Tel./fax: (34) 353-184

Beszéljük meg !

...Persze nem úgy, ahogy a rádió interaktív műsorában nemrég még szokás volt, hanem úgy, ahogy a teremttségének ill. tökéletlenségének a tudatában lévő, sorsát Isten kezébe bizalommal helyező, evilági feladatát keresztény öntudattal vállaló hívőközösséghez illik. A közeljövőben például azt, „*Hogyan lesz egy plébánia nemcsak egyszerűen közösséggé, hanem Krisztust sugárzó, a híveknek otthont adó, a kívülállókat meghívó és megtérésre indító közösséggé? (Vagy ha nem is az egész plébánia, de legalább egy kicsiny közösség a plébánián: hogyan születik egy krisztusi csíra, amely később tovább növekedhet?)*” (9). Az egyháztörténelemből tudjuk, hogy megbeszélni való mindig akadt bőven (8), az első alkalom talán az volt, mikor el kellett dönteni, hogy a Krisztus hitére tért pogányoknak meg kell-e tartaniuk a mózesi törvény előírásait. Ekkor „*Az apostolok és a presbiterek összegyűltek a kérdés megvitatására*” (ApCsel 15,6). De –hogyan egy későbbi példát is vegyünk– az I. vatikáni zsinat összehívására is a felvilágosodás, a francia forradalom és a 48-as polgári forradalmak hatására került sor, mikor az akkori kor fő tévedései, pl. a panteizmus, a hitközömbösség és a liberalizmus ellenében kellett az egyházi tanítást megfogalmazni. S ismerjük (valóban ismerjük?) a II. vatikáni zsinat utáni helyzetet is (1) (2), mikor a nagykorúvá vált hívek egyre aktívabban vettek részt mind külföldön (6), mind idehaza (4) az egyházmegyei zsinatok munkájában, megbeszélni korunk égető problémáit, hogy aztán az egyházközségekben is alkalom legyen a közös számvetésre (3). Itt a „Felsőkrisztinában” most mi is egy ilyen „kis-

zsinatra” készülünk, melyre a tervek szerint 2003 pünkösdje táján kerül sor. Erre pedig készülnünk kell, nem elsősorban jó szervezéssel (5), hanem inkább „*lelki ráhangolódással*”, hiszen tudjuk, hogy nemcsak beszélni, de beszélgetni is nehéz, pláne olyan körülmények közepette, mikor – rendszerváltás ide, rendszerváltás oda – „*tanúi lehetünk egy illúzió összeomlásának, nevezetesen annak, mely egyházunk állítólagos ideális egységéről és problémamentes igazhitűségéről szól*”. Megtapsztaltuk ugyanakkor, hogy „*nem kaszáryajellegű egységre van szükség, hanem a szeretet érett egységére, amely magába fogja a tapasztalatok, a lelki értékek és a különféle adományok lelki gazdagságát. Ezek közé az adományok közé tartozik az egyházban folytatott testvéri párbeszéd, valamint a búza és a pelyva megkülönböztetésének a művészete*” (7). Ne féljünk tehát a problémák feltárásától, a megoldandó feladatok rangsorba-állításától, a javaslatok, az észrevételek és a tanácsok (lehetőleg írásban való) megfogalmazásától. Várunk tehát minden jobb-

tó szándékú ötletet, téma-javaslatot, hogy az első, mintegy előkészítő jellegű összejövetel (a 2002. május 11-én 10 órai kezdettel megrendezésre kerülő, amúgy már hagyományosnak mondható „nyílt nap”) már a Felső-Krisztinavárosi Egyházközségi Zsinat sikerét szolgálja.

Ajánlott irodalom, valamennyi a Vigliából (kérésre a cikkekről másolat készítünk):

- (1) Szabó Ferenc: Egyházunk a korfordulón. A zsinattól II. János Pálig, 1991/1
- (2) Doromby Károly. 25 évvel a zsinat után, 1991/2
- (3) Lukács László: Együtt járjuk utunkat, 1993/4
- (4) Németh László: Az esztergomi főegyházmegyei zsinat, 1993/4
- (5) Farkas Beáta: Erény-e a jó szervezés? 1993/4
- (6) Változó világban. A Le Mans egyházmegye zsinatának határozatai – részletek, 1993/4
- (7) Halik, T.: Gondolatok az egyházi élet megújításáról Csehországban, 1993/8
- (8) Nemeshegyi Péter: A zsinati elv, 1994/6
- (9) Tomka Ferenc: Hogyan születik krisztusi közösség a plébánián?

Szende Ákos

Virágvasárnapi körmenet a 9 órás gyerekmisén

Akkoriban sokat ácsorogtunk a **Kiscsoport a templomkertben**

templom és a plébániaépület közötti kis parkban, bár nem elsősorban a szép rózsatövek vonzottak oda bennünket. Be kell vallani, hogy nem is az Úr Jézus vagy a Szűzanya szobra előtt álltunk meg egy fohászra, hanem világmegváltó ötleteink, szerelmi és más bánataink s egyéb fontos ügyek megtárgyalásának volt igen alkalmas színhelye, főként a két bejárat környéke. Hol a templom, hol a plébánia kapuja előtt csoportosultunk ugyanis, s nemcsak a vasárnapi kilences mise után – legtöbbször ezen a misén énekeltünk –, de gyakran hétköznapi esténként is, és a szombati próbát követően szinte mindig. Szerettünk együtt lenni, így aztán nemcsak a rendes heti énekpróba, de jó néhány más közös ügy is adódott, ami összehozott bennünket itt, a templom környékén. Volt zenekari próba, szólampróba, meghallgattunk együtt egy-egy különösen érdekes zeneművet. A „Jézus Krisztus Szupersztár” élvezetének például úgy adtuk át magunkat Greksa Feri atya szobájában, hogy kezünkben volt a műnek az egyikünk által készített magyar fordítása. Így nemcsak a zene újdonságát élveztük, nemcsak azt fedeztük fel – bár a Beatlesnél, Illésnél, Fonográfnál, s még néhány másnál már tapasztaltuk ezt –, hogy a rock műfajban is létrejöhet komoly, igényes alkotás, hanem összevetettük a szöveget a Szentírással, s bizony gyanakodnunk kellett, hogy a darab legalábbis nem teljesen „egyházias” ihletésű. Ez persze nem tette kétségesse kitűnő voltát. Berzsényi István plébános is meghívta egyszer a társaságot, ez vasárnap délelőtt volt, a mise után. Ő egy Carmen-feldolgozást mutatott, amelyet szintetizátorra készítettek. Csudára élveztük. Úgy látszott, ő is, és ez meglepetés volt mindannyiunknak, mert alapvetően maradi öregemberként tartottuk őt számon. Bár amikor jobb kezének begömbített kisujját nyújtva – ez egy speciális kézfogás kezdő gesztusa volt – mosolyogva búcsúzott, gyanítottuk, hogy talán mégsem haragszik.

Álltunk a plébánia kapuja előtt, már bezártuk, egyikünknek kulcsa volt hozzá. – Milyen jó az a kvartpárhuzam, meg ahogy bejön ott a gitárszóló, azt senki más nem tudná így megcsinálni. – Hiába, csak kitűnő szerző ez a Szörényi Levente, amit ő ír és előad, az már nemcsak rock meg pop, az már „kortárs zene”. Na persze az is az, amiben mi mesterkedünk, amikor Weöres Sándor, Babits Mihály, Gertrud von le Vort verseire készítünk oratóriumot, énekkarra, zenekarra és szólistákra. Csak hát a hangszerezés! Mert abban még nem vagyunk igazi mesterek. Igaz, egyesek tudni vélik, Szörényinek is hivatalos zeneszerző csinálja a hangszerezést...

Hát csak így beszélgetünk, lassan ránk sötétedik, a rózsabokrok sejtelmes sziluetté feketülnek mögöttünk. Mint ha járna valaki a templom fala mellett, de nem biztos. Minket nem zavar, mi már azt a kérdést feszegetjük, hogy jobbak vagyunk-e, mint egy KISZ-es énekkar. Mert hát be kell ismernünk, hogy énekelni ők is tudnak. Még jó, hiszen a szólamaik tele vannak olyanokkal, akik egyházi kórusnak is tagjai. Templomba is járnak, a repertoárjuk fele ugyanis egyházi mű – hiába, a kórusirodalom már csak ilyen – s bizony olykor nem tudnak ellenállni a kísértésnek, hogy megszentelt falak között próbálják ki a tudásukat. Na, hát job-

bak vagyunk mi?

Belülről zördül a zár, sejtjük, hogy baj lesz. Még éppen meglóghatnánk, de hát – csak van bennünk becsület – maradunk. A plébános úr most biztosan mérges, furcsa, emelt hangon beszél, suttogva kiabál. Remeg a szája, úgy mondja: „Értsétek meg, egy tanács ember rendszeresen megkérdezi tőlem, hogy mi történik a plébánián, különösen azt firtatja, mit csinálnak a fiatalok. Nem láttatok most is valakit erre kószálni? Nem hallgatja valaki ott a rózsabokrok mögül, hogy mit beszéltek? És én mit mondjak majd, ha tőlem kérdezik?”

Döbbsenten, feldúltan állunk. Egy közeli plébániához tartozó barátunkra gondolunk, őt nemrégén rúgták ki az egyetemről, mert „maszek hittant”, mások így mondták, kiscsoportot szervezett. A plébános elhallgatott, lihegett az izgalomtól. Némán, nyúlt arccal álltunk körül. „Értitek? – mondta – menjtek haza a próba után.” Csak álltunk, lassan csillapult a szuszogása, arcvonásai enyhültek. Jobb keze tétován emelkedett, összezárt ökléből, mint egy kacsintás görbült elő behajlított kisujja. Sorra összeakasztottuk kisujjunkat az övével, így ráztunk vele kezét mindannyian. Megfordult, kulcsának zördülése szinte visszhangzott a templom faláról. Lassan, némán indultunk. A villamosmegállóig nem láttunk senkit, sem a rózsabokrok között, sem a templom falánál.

Szikora József

Kemény békepapi arcél

Az ötvenes évek közepén valami rossz szél vitt el a nagymisére, hiszen én plébániánk diákmiséjére jártam abban az időben. Lehet, hogy kimaradtam szombat este? A békepap hírben álló Dér Gyula plébános úr miséjét nagy ívben szoktam elkerülni – eléggé el nem ítéhető módon. Ugyanis a szentmise kegyelmi értékét a bemutató személye nem befolyásolja.

Voltak tehát háborús papok is? Ezzel a kérdéssel ugrattam később regnumos pap barátomat, pedig a választ akkoriban mindenki tudta.

A kemény bolsevik időkben – szovjet mintára – az elvtársak kíséreltetek egy Rómától független, esetleg főpapoktól független magyar katolikus egyház felépítésére, amely feltétel nélkül kiszolgálta volna a fennálló rendszert. Az induló lépés az úgynevezett békegyűlések voltak, amelyek elsősorban a hercegprímás kritizálásával teltek el. Innen eredt a némiképpen félreérthető békepap elnevezés.

Az említett nagymiséen Dér Gyula csúcs-békepap búcsúzott a plébániától. A hosszú szentbe-

széd teljes terjedelmét öntömjenezésre fordította. Mivelhogy vezetése alatt a hitélet virágzott, (nem az ő érdeme), a templomot kibővítették, (túl nagy volt az érte adott lelki ellenszolgáltatás) és a ministráns mozgalom kiteljesedett (nem fojtotta el).

Talán akkor alakult ki bennem az az érzés, hogy szerencsére nem nekem kell ítéletet mondanom embertársaim felett. Akkoriban ugyanis a megyés főpásztor börtönben ült, a Rómával való kapcsolat minimális volt, a *Codex Iuris Canonici* pedig nem adott eligazítást olyan esetben, amikor az államhatalom gyökeresen más cselekedett, mint amit mondott. Ilyenkor a lelkiismeretere hagyatkozik az ember, amelyben az égi szó gyakran keveredik a tudat alatti ösztönök kiáltásával. Mivel értelmünk elhomályosodott és akaratumk rosszra hajló lett.

Szóval Dér Gyula plébános úr a lelkiismeretere hallgatott, amikor együttműködött a Rákosi-rendszerrel.

Csak azt a hangot, — a szentbeszéd öntelt hangját — csak azt tudnám feledni.

Frivaldszky Sándor

ARCHÍV

Dér Gyula felsőkrisztinavárosi plébános június hó 30-án — szerdán — délután fél hét órakor a Bazilika kápolnájában »Jézus Szentséges Szíve, a kegyelmek forrása« címmel előadást tart. Utána a szentségi áldást dr. Vajász György apát, esperes plébános végzi.

Új Ember 1954. június 27.

Dér Gyula c. prépostot, az Ecclesia Szövetkezet elnökét 70-ik életévének betöltése alkalmával az Ecclesia Szövetkezetben és a Katolikus Szó szerkesztőségében meleg ünnepségen részesítették. A papi békemozgalom nevében Beresztóczy Miklós c. prépost, az OBKB főtítkára mondott üdvözlő beszédet.

Új Ember 1965. október 24.

Eltemették Dér Gyula c. apátot, az Ecclesia Szövetkezet alapító tagját. A beszentelési szertartást Pálos Iván esztergomi segédpüspök végezte, aki beszédében meleg szavakkal emlékezett meg az elhunytól. Az Ecclesia Szövetkezet nevében Szécsi Antal c. apát mondott emlékbeszédet. A beszentelési szertartás után Dér Gyula földi maradványait a Remete-kertváros Szentlélek templomának kriptájában helyezték örök nyugalomra. (M. K.)

Új Ember 1976. február 1.

Agapé a vasárnap 9 órai mise után

Kedves Testvérek!

Az elmúlt év májusában kezdődött el néhány család lelkes összefogása révén, hogy a vasárnap 9 órai mise után egy kevés sütemény, szörp, tea, kávé felszolgálásával egy újabb lehetőség született az egymással való beszélgetésre, ismerkedésre. Az agapé célja az, hogy segítse a plébániái közösségbe való beilleszkedést, és hogy minél inkább otthon érezzük itt magunkat. A házigazda általában két házaspár, akik az adott vasárnapot elvállalják, és munkájukkal járul-

nak hozzá az agapéhoz. A költségeket adománygyűjtésből fedezzük.

Jó azt látni, hogy milyen sokan érzik magukénak a közösség ügyét. Az elmúlt szűk egy év alatt - nemrég összeszámoltuk - több mint harminc család vett részt az agapékkal járó feladatok ellátásában. Szeretnénk, ha kezdeményezésünkbe még többen bekapcsolódnának. A tennivalók, amelyek egy időpont elvállalásával járnak, a következők: hét közben egy bevásárlás, vasárnap reggel otthon

kávéfőzés, a mise előtt rövid előkészítés, és az agapé után elpakolás és mosogatás. Ha kérdésetek van, Bartal Péterhez és Máriához (375-9382), Meszéna Zsolthoz és Gabóhoz (213-9404) vagy Tóth Zoltánhoz és Terézhez (355-3356) fordulhattok. Aki szívesen segítene, kérjük válasszon egy időpontot és iratkozzon fel a kávéasztalnál a jelentkezési lapra. Egyben kérünk mindenkit, hogy adományai-val is segítse e kezdeményezés fennmaradását.

Meszéna Zsolt

Egész „vállalkozásunk” **Felsőkrisztina Déváért - 29 zsák cipő** ezekben a lakásokban. Belépve, bármelyik család lakásában csodálatos légkör és rend, fogadott bennünket. Tényleg úgy érezte az ember, mintha egy több gyermekes családban lenne. Kicsit szegyenkezve gondoltuk arra, hogy nálunk, odahaza mindenkinél hasonló légkör fogadná-e a látogatót. A gyerekek kedvesek, tisztelettudók, de látszik hogy hatalmas szeretetben élnek.

Hazautazásuk után Gellért felesége, Müller Mónika és feleségem, Pásztóy Györgyi elkezdte szervezni a cipőgyűjtést, amelyet a plébánián és a Pannónia Sacra iskolában hirdettünk meg. Egy hét alatt 29 zsák cipő és ruhanemű jött össze. A leszállításra én vállalkoztam.

Az indulás előtt kiderült, hogy Böjte Csaba éppen Budapesten van, így felajánlottuk neki, hogy szívesen hazavisszük. Hárman vágunk neki az útnak Csaba testvérral és Gellért barátommal. A határon minden előzetes várakozás felülmúlva jutottunk át, csak annyit kérdeztek hogy magyarok vagyunk-e. Úgy látszik, Csabának jó összekötései vannak mind a földön, mind odafönn.

A dévai kolostor kerengője

A kocsiban a néhány órás út alatt sok mindent megtudtunk eddigi munkájáról, amelyet Déván végzett. 1992-ben helyezték Dévára, ahol a Ferences templom mellett lévő romos kolostor állt. A kolostort

1945 után államosították, de a nagy árvíz kimosta a betelepített állami vállalatot. Csaba a rozsdás lakatot egyszerűen leverte és beköltözve az ősi ferences lakba elkezdte lassan szobáról szobára felújítani. Mivel a kolostor közel volt az állomáshoz, a sok lődörgő, kolduló szegény gyereket befogadta és megpróbálta nevelgetni. Az állam és a rendőrség ugyan nem nézte ezt jó szemmel, de mivel nem tudtak mit kezdeni a gyerekekkel, így behunyták szemüket. Rövidesen rájött, hogy nem csak testi, hanem szellemi nevelésre is szüksége van ezeknek a gyerekeknek, így elkezdte taníttatni őket. 1996-ban létrehozott egy magyar magániskolát a kolostorban. Az épület tulajdon jogát 1999-ben végül is megkapta a ferences rend. Egyre több gyermek jött szegény családokból, akik nem tudták volna taníttatni gyermekeiket. A kolostor melletti két tízlakásos épületben az iskola alapítványa 19 lakást tudott megvenni az idők folyamán több jóakarató embernek köszönhetően. Csaba testvér 3 éve a Dévától 30 km-re lévő Szászvárosban egy újabb iskolát hozott létre az ugyan-

csak ferencesek kezelésében lévő kolostorba. Megérkezésükkor a kolostorból és a lakásokból érkező kis és nagy gyerekek úgy üdvözölték Csaba testvért, mintha édesapjuk jött volna haza. Csaba

mind a 304 gyermeknek tudja a nevét, és tudja, hogy ki honnan jött. Azt a szeretetet látva lassan megértettük Csaba testvér „pap bácsi” hitét. A gyermekek tizenketten élnek egy nevelővel egy-egy családban

Vasárnap reggel együtt mentünk át Szászvárosba, ahol Csaba testvér misézett. A kolostorban hasonló légkör fogadott, mint Déván. Valahogy egy kicsit minket is megfertőzött Csaba testvér. Déván vasárnap délben volt a mise a gyerekeknek, ahol szívhez szólóan tudott megszólítani mindenkit. Ebéd után elmentünk Kőrösbányára, ahol egy nyolcszáz éves templomban mondta a misét hat hívónek. De minden héten kimegy a több mint harminc kilométerre lévő helyre, hogy ez a templom továbbra is éljen.

Erre a kirándulásra elvittünk több olyan gyereket is, akik arrafelé laktak, hogy hazamehessenek egy pár percre. Láthattuk, milyen körülmények közül érkeztek. Szinte leírhatatlan lakások, távol a falutól. Az úton csak sárban lehetett menni, és a lakás nem volt nagyobb, mint 6 m², agyagból és fából épült.

Haza érve tovább gondolkodunk, valójában mit lehetne tenni, és hogy lehetne segíteni ezt a hatalmas vállalkozást. Néhány lehetőséget ismertetnénk, és várjuk azok jelentkezését, akik ebben aktívan részt szeretnének venni.

Természetesen sokat segíthet egy egyszeri adomány is, de sokkal fontosabb lenne a személyes kapcsolat. Egy-egy kisebb közösség vagy család vállal egy-egy gyermeket és rendszeresen támogatja a tanítási költségét, amely havonta öt-hatezer forint lenne. Az a közösség vagy család, aki vállalja ezt, rendszeres, akár személyes kapcsol-

latot is ki tudna alakítani a gyermekkel. Ha találnánk 12 támogatót, akkor egyházközségünk egy „ottani családot” tudna támogatni. Bővebb információt *Sőjtöri Gellértnél* lehet kapni.

Másik konkrét lehetőség, hogy előre láthatóan **április 29-én estétől május 5-ig** - hasonlóan Taizéhez - fogadjuk a nevelőket és a tanárokat, akik szívesen jönnek egy hétre Budapestre „tanulmányútra”.

Csaba testvér szívesen fogadna arra az időre amíg ők itt vannak pár fiatal nevelőnek. Ugyanígy lehető-

ség lenne a nyáron fogadni a gyermekeket egy-két hétre családotknál.

Felmerült a lehetőség, hogy esetleg tőlünk is lemennének páran segítőnek a nyáron. Szeretnénk felmérni az esetleges jelentkezők létszámát. Ugyanígy esetleg egy tábort is lehetne szervezni Déván gyermekeink számára arra az időre, amíg a dévai és szászvárosi gyermekek itt vannak. Itt is jó lenne előzetes jelentkezés, hogy az igényeket fel tudjuk mérni.

Nagyon fontos lenne, hogy ez a segítség ne csak fellángolás le-

gyen, hanem tényleges, hosszú távú együttműködés.

Várunk minden érdeklődőt és vállalkozó fiatal és idősebbet !

Most szervezzük egy magyarországi közhasznú alapítvány életre hozása, amely támogatná a dévai intézményt. Amint konkrét adószámunk meg lesz, közzé tesszük, hogy közvetlenül itt is be lehessen fizetni az adományokat Csaba testvér gyerekei számára.

Budapest, 2002 március 10.

Vásárhelyi Tamás

Keresztelek! Megkereszteltem a huszonötödik gyermeket az idén Szászvároson, ebben a dél erdélyi kis szörvényban. Az elmúlt 15 évben összesen nem volt 25 keresztlő. Egy közel 200 fős egyházközségbe befogadtunk 25 kisgyereket. Mind a huszonöt gyermek nagyon szegény családból jött. Saját bevalásuk szerint minden családban legalább az apa vagy az anya, a nagymama vagy a nagytata, valaki, akárki katolikus magyar származású volt. A szülők Erdély városaiból, falvaiból a kommunista dagállal idevetődött és most a szegénységben, nyomorban vergődő emberek.

Milyen nemzetiségűek? Erdélyiek! Hordozzák e táj román, magyar cigány lakosságának vérét. S ha megértik a szeretet lényegét, akkor keresztyének lesznek.

A keresztségi oktatás során sok mindent megtudtam ezekről az emberekről. Megkínáltam őket kávéval, süteménnyel, emberhez méltó szóval. Ők rám mosolyogtak, elbeszélgettünk gyermeknevelésről, haragról és kiengesztelődésről, politikáról és tudományról. Elmondták, hogy rossz nekik itt, éheznek és szegények. El akarnak menni, bárhova, akárhova. Én mosolyogtam, biztattam, hogy imádkozzanak, énekeljenek, érezzék jól, otthon magukat, legalább az Isten házában. És ők megtették, jó volt látni a boldogsá-

A visszatérő fecske hűsége

got az arcukon. Csodálom az apostolokat. Az őskeresztyének nagy része rabszolga, nincstelen szegény, otthontalan, kétkezi munkás ember volt. Az apostolok hitték, hogy a szentség, a kegyelem, Isten jelenléte átforgálja, átalakítja a világot, megneemesíti az embert. Hitték, hogy az öreg Nikodémus újra tud születni, hogy a bűnös Máriamagdolna fel tud kelni és új életet tud kezdeni.

Én is hiszem, hogy ezekből a gyermekekből hitvalló keresztyéneket lehet nevelni. Hiszem, hogy ha Isten erőt ad, akkor bölcsődét nyitunk nekik, majd óvodát, iskolát, ahol a szeretet és a jóság mellett

megtanítjuk őket a magyar szóra. Megtaníthatjuk Arany János és József Attila verseire, Benedek Elek és Tamási Áron csodaszép történeteire, Hunyadi János és Márton Áron bátorságára, Bartók Béla és Kriza János gyűjtötte népdalokra. A szülőföldre visszatérő fecske hűségére, a minden tavasszal csak azért is kiszöldülő fák makacosságára s a fekete földre hulló s ott elhaló, életet adó búzamaz csodaszép titkára. Nézem a gyermeket s csomagolok. Ajándékot szeretnék adni neki. Gondolatban, halomba rakom mindazt az értéket, jót és szépet, szentet és igazat, amelyet szeretnék az évek alatt felkínálni, odaajándékozni. Ahogy egy gondos anya elkészíti a finomabbnál finomabb étkeket, hogy táplálja, örömmel eltöltse a magzatát, úgy én is szeretném táplálni lelkét, szellemét e kis ígéretnek, lelki gyermekemnek. Felénk sok ember nem kell senkinek. Hiszem, ha igazi atyák tudnánk lenni, akkor belőlük szerető gyermekeink válnának. Bármi lehet e gyermekből. De akármi is lesz belőle, számomra immár örömet, fényt vagy sebet fog jelenteni. A keresztségbe nemcsak az Isten s az ő jegyese, az Egyház állt örökre e gyermek mellé. Hanem én is, parányi sodródó cseppje az örökkévalóságnak, lelki atyja e holnapnak.

Böjte Csaba OFM

GITÁROS SAROK

Felső-Krisztinavárosi Gitáros Együttes
1990-2002

„Keress alkalmas időt arra, hogy önmagaddal foglalkozzál,
és Isten jótéteményeit újra meg újra végiggondoljad.
Hagyd azt, ami csak a kíváncsiság fölcsigázására való,
azt fontolgasd, ami nemcsak elfoglal,
hanem arra indít, hogy magadba szállj.”

Kempis Tamás, Krisztus követése I. könyv 20.

Köszönetet mondunk mind-
azoknak, akik segítséget nyúj-
tottak abban, hogy Nagyböjti
Áhítatunk teljesebb és szebb le-
hetett. Márton atyának szavai-
ért, Bódy Margitnak és Ritvay
Zoltánnak a szervezésben nyúj-
tott segítségért.

Külön köszönet illeti
Sinkovits Vitai Andrást, hogy
meghívásunkat elfogadta, így
ezen áhítatunk is maradandó
élményt nyújtott.

Kérjük a testvéreket, hogy
imáikkal segítsék munkánkat!

Gitárosok

IRODALOM

Ady Endre

A SZÉP HÚSVÉT

Odukat és kriptákat pattant
S bús árokig leér a szava:
Ilyen a Husvét szent tavasza
S ilyen marad.

Miért tudjon ő az embervérről,
Mikor künn, a Tavaszban
Minden csoda csodát csinál
S minden drága fizetség megtérül?

Óh Tavasz, óh Husvét,
Emberek ősi biztatója,
Csak azt szórd szét köztünk:
Állandó a tavaszi óra
S ilyen marad.

Krisztus támad és eszmél,
Odukat és kriptákat pattant.
Van-e gyönyörűbb ennél?

Szolgálat, nem társadalmi összejövétel

Néhány hete, a Pannonia Sacra isko-
lamiséjén vettem részt a Városmajorban,
mint szülő. A szentmise után válogattam
a „sajtópult” gazdag választékából, s ke-
zembe került testvérlapunk, a Városmaj-
ori Híradó. Cikkei közül szívemből szolt
- talán időszerűsége miatt is - Bodó Kár-
oly atya Ministránsok szolgálata c. írása.
Ezért úgy gondoltam, hogy kommentár
nélkül ajánlom ministránsaink és szüleik
figyelmébe az abban megfogalmazott
gondolatokat.

„...A plébánia liturgikus közösség is,
amelynek középpontjában a szentmise
áll! A szentmise kettős energiaforrás a
kegyelem és tanítás közvetítése folytán.
A ministráns ebben aktív közreműködő,
szolgálata kiemeli. Ez a szabadon válasz-
tott szolgálat kötelezettségekkel jár. A kö-
telezettségek miatt azonban meggon-
doltan és megfontoltan kell, hogy dönt-
sön. A lelkipásztorok ebben nyújtsanak
támogatást. A ministránsnak feladata,
szolgálati szerepe miatt alaposabb,
széleskörűbb ismeretekkel kell rendel-
keznie a szentmiséről, - nemcsak a moz-
gásokról -, magáról az Egyházzól.

A ministráns a szentmise értéke mi-
att teljesíti szolgálatát, nem társadalmi
összejövetelre jön. Választott feladatát
kötelességként teljesíti a szülők bele-
egyezésével és aktív támogatásával.
Azért, hogy a közösség példaadóan vé-
gezze munkáját, rendszeres és teljesíthe-
tő kiírt beosztást kell készíteni minden
szentmisére. Asszisztenciás misében a
hétköznapiokban helytállóak kapjanak
előnyt, hogy valóban megtanulják a
szolgálat szellemét.

A ministráns közösség kegyelmi, pe-
dagógiai műhely, ahol az egyházi (papi

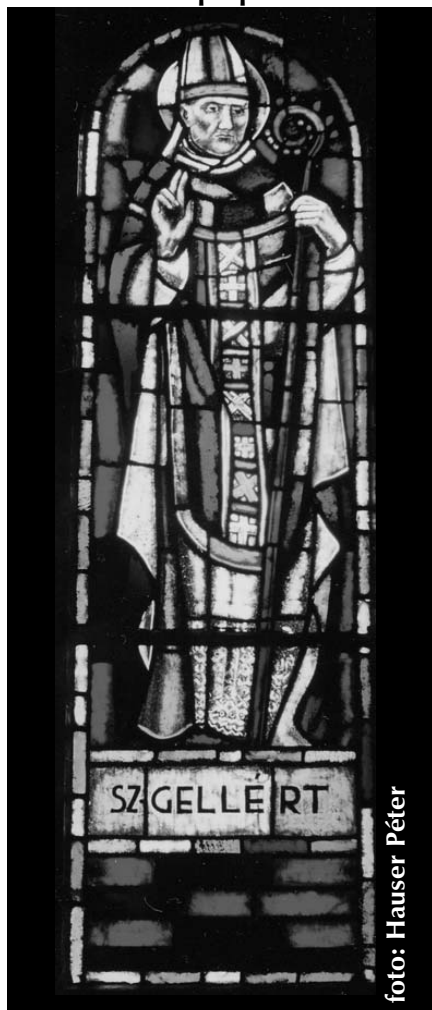
vagy szerzetesi) hivatások bontakoznak
ki. A világi hivatások nagy része is minist-
rálás közben alapozódik meg. Mind-
azok, akik a ministráns közösségben ta-
nulták meg, hogyan kell szolgálni Krisz-
tus-követő módon, később bármely
életpályán az emberi társadalmat is jól
tudják szolgálni, jobban tudnak beillesz-
kedni. Ezért a ministráns-kérdés egyben
az Egyház jövőjének a minőségi alapja.
A ministránsnak meg kell tanulnia, hogy
Krisztust szolgálja az emberi közösség-
ben, nem önmagát mutogatja.”

B.Gy.

Nálunk is új ministránsokat avattak

Szent Gellért püspök

Templomunk hajójának jobb oldalán a harmadik üvegablak Szent Gellért vértanú-püspököt ábrázolja.

Gellért 980 körül született Velencében az előkelő Sagredo patrícuscsalád egyetlen gyermekeként. A keresztségben a György (Giorgio) nevet kapta. Öt éves korában súlyos betegségen esett át. Szülei fogadalmat tettek, ha szerencsésen meggyógyul, akkor Istennek ajánlják. Az ifjú György így belépett a bencés rendbe, és a velencei Szent György-szigeten található kolostorban élt. Apja, Cerardo egy szentföldi zarándoklat során meghalt. Az iránta való tisztelete jeléül vette fel - immár szerzetesként - a Cerardo, azaz Gellért nevet. Fiatalon, 32 évesen a monostor apátjává választották. (Desewffy Sándor csanádi püspök 1900-ban olasz és magyar nyelvű márványtáblát helyeztetett el nagy elődje tiszteletére a *San Giorgio Maggiore* templom jobb oldalhajójának egyik oszlopán. A ma is látható tábla a Velencébe látogató magyar turisták egyik zarándok-

helye.) Hamarosan lemondott azonban tisztségéről és a Szentföldre indult. Dalmácia partvidékén azonban hajótörést szenvedett és onnan Magyarországra, Szent István király udvarába került. A szent király a rendkívül művelt bencés szerzetes gondjaira bízta fia, Imre herceg nevelését. 1023 körül Gellért visszavonult az udvarból és a bakonybéli remeteségbe költözött, ahol monasztikus életet élve teológiai műveket alkotott. Közülük egy maradt fent az utókorra, *Deliberatio supra hymnum trium puero-rum* címmel, amely a Dániel próféta könyvében szereplő három ifjú énekének kötetlen magyarázata. Ez az első bizonyíthatóan Magyarországon született tudományos mű. Ajtony legyőzése után 1030-ban István király megalapította a sorrendben 9. magyar egyházmegyét, a csanádi püspökséget, amelynek élére Gellértet nevezte ki első püspöknek. Az István király halála utáni politikai harcok során, 1044-ben Gellért püspök megtagadta Aba Sámuel királlyá koronázását. 1046. szeptember 24-én Székesfehérvárról hazatérőben, fellázadt pogányok a budai Kelenföldi-hegyen megölték. Testét a pesti oldalon lévő Szűz Mária templomban helyezték el, majd valószínűleg 1053-ban átszállították csanádra, ahol a káptalan hosszas viszálykodás után helyezte örök nyugalomra a Szűz Mária templomba. Gellért püspök sírjánál több csodálatos gyógyulást is feljegyeztek. *Erzsébet királyné, Róbert Károly király* özvegye 1361-ben bőkezű adományival megújította a kegyhelyet. Ereklényinek egy része onnan került 1384-ben Nagy Lajos király ajándékaént Muránóba. A Dózsa-féle 1514-es parasztfelkelés során sírját feldúlták és ereklényeit szétszórták, amiknek örökre nyoma veszett. Ma ereklényeit a Velence melletti Murano csodás szépségű román stílusú templomában őrzik, de láthatók ereklényei az esztergomi bazilika kincstárában és a szegedi fogadalmi templom főoltárában is. Virágvasárnap helyezték el holttestének első nyughelyéül szolgáló belvárosi templom főoltárában sarokcsontjának egy darabját. 1083-ban avatták szentté.

Szent Gellért életével kapcsolatban általában két alapvető forrásra hagyatkoznak a tudósok. Életrajzát általában a róla szóló két Árpád-kori legenda hosszabb változata, az ún. nagy legenda alapján ismertetik. Egyes kutatók azonban úgy tartják, hogy a forrásul felhasznált nagy legenda nem tekinthető hitelesnek, hiszen az ott megnevezett események igen sokszor történelmi tényeknek mondanak ellen. Például a legenda szerzője szerint Gellért apja az első kereszties hadjárat során halt meg, holott az csak 1096-ban kezdődött, jó 50 évvel a püspök-gyermek halála után. Az író szerint a bolognai egyetemen tanult magasabb tudományokat, holott ott az oktatás csak a XI. század végén indult meg stb. Ezek alapján – úgy tűnik – hogy azok az adatok, amiket évszázadokon át helyesnek vélt az egyháztörténelem, nem minden esetben pontosak. Sokkal inkább hitelesnek tekinthető a jóval rövidebb és szárazabb, sokkal kevesebb leghadás eseményt leíró kis legenda. A tudósok szerint kétséges az is, hogy Gellért valóban Imre herceg nevelője lett volna, hiszen nem bizonyított még az sem, hogy akkoriban Magyarországon tartózkodott.

Szent Gellért a Szeged-Csanádi Egyházmegye védőszentje. Az Esztergom-budapesti Főegyházmegyében egyetlen templom viseli titulását, a kelenföldi plébániatemplom. Művészi ábrázolásaival főleg Magyarországon találkozhatunk, a középkortól kezdve napjainkig. Alakja megjelenik az Anjou Magyar Legendárium képein, a barokk kor több grafikáján és rézmetszetén és a XIX. század több alkotásán is. Talán mindannyiunk számára a legismertebb vértanúsága színhelyén, a róla elnevezett Gellért-hegy oldalában látható bronzszobor Jankovits Gyula alkotása, amit 1904-ben állítottak fel. Mögötte a félköríves kollonád *Francsek Imre* mérnök tervei alapján készült. A keresztet magasba feltartó vértanú szobra és az Erzsébet-híd tengelyén 40 méteres magasságból aláződülő mesterséges vízesés az egész városnak hirdeti, nem volt hiába Szent Gellért püspök vértanúsága.

Vasdinnyey Miklós

A nagyhetet és a húsvéti ünnepeket idén is nálunk töltő londoni pap, *Msr. Anthony Stark* nemes felajánlást tett Márton atyának. A kóruson lévő két szép, de csak kevesek által látható ablakot, amelyek Alexandriai Szt. Katalint és Gonzága Szt. Alajost ábrázolják, ki szeretné szabadítani és a hajóban lévő két, sárga üveggel borított ablak helyébe áthelyezni. Az átalakítás, illetve áthelyezés költségeit ő állja. Márton atya örömmel fogadta a nagylelkű kezdeményezést és szakemberekkel konzultál a terv megvalósításáról.

A Felső-Krisztinavárosi Keresztelő Szent János Plébánia közösségének lapja

*Megjelenik évente hatszor: Adventre, Böjtelőre, Nagyböjtre, Húsvétra, Te Deum-ra és Veni Sancte-ra
V. évfolyam, 4. szám 2002. húsvét, következő lapzárta: 2002. május 26.*

Szerkesztik: Babics Balázs, Béres György, Lukách Krisztina, Müller Ferenc, Szerdahelyi Csongor, Vasdinnyey Miklós
Ötleteiket, észrevételeiket várjuk a sekrestyébe, vagy a felsokrisztina@freemail.hu e-mail címre.

Lapunk megjelenését a Szociális és Családügyi Minisztérium támogatja.